

ZAMFIRA MIHAIL LA 85 DE ANI

La 15 iunie a. c., prof. Zamfira-Eugenia Mihail, cercetător științific principal I onorific la Institutul de Studii Sud-Est Europene din București și apropiată colaboratoare a noastră, membru devotat al Asociației de Filologie și Hermeneutică Biblică din România, a împlinit 85 de ani.

Provine dintr-o veche familie preoțească din Cornova, în care a și făcut primele exerciții filologice, cu tatăl domniei sale, reputatul istoric avva Paul Mihail. Statutul de refugiat din Basarabia ocupată și cel de fiică de preot, un stigmat în anii grei ai bolșevismului, nu au împiedicat-o pe strălucita fiică a Basarabiei să finalizeze studiile de Filologie română la Iași cu diplomă de merit, primul loc pe țară la absolvire aducându-i repartiția guvernamentală în cercetare.



Prof. Zamfira Mihail reprezintă profilul ideal al cercetătorului vechii culturi românești, în care formația de românist și cea de slavist, la care se adaugă pregătirea istorică și teologică dobândite sub înrăurirea părintelui Paul Mihail, ultima fiind continuată mai târziu și instituțional, se împletesc armonios, ducând la rezultate care printr-o abordare unilaterală a scrisului vechi românesc nu ar putea fi atinse.

De la debutul precoce, petrecut în 1955, când a fost nevoită să publice sub pseudonimul Zam. Paul, și până în prezent, când numele îi este rostit cu admirație și afecțiune în comunitatea academică din țară și din străinătate, a publicat peste 400 de lucrări, cuprinzând mai multe domenii ale umanioarelor: filologie română și slavă, balcanistică, lingvistică comparată, etnologie, istorie și teologie. Domnia sa este, totodată, deschizătoare de drumuri în cercetările de etnolingvistică românească și comparată sud-est europeană.

Preocupată de tradiția biblică românească, inerent legată de cercetarea vechii culturi românești, a studiat apariția și circulația unor versiuni biblice, a participat la editarea filologică a Bibliei de la 1688 și s-a aplecat asupra activității lui Nicolae Spătarul (Milescu), primul traducător al Septuagintei într-o limbă modernă.

Firul roșu al întregii activități a prof. Zamfira Mihail îl reprezintă preocuparea pentru cultura românească din Basarabia, problemă căreia i s-a dedicat cu abnegație, valorificând cercetările pr. Paul Mihail și ducându-le exemplar mai departe. Domnia sa a cercetat rezistența prin cultură în Basarabia ocupată, așezând activitatea

culturală din stânga Prutului la locul său în istoria culturii, a limbii și a literaturii române.

De-a lungul carierei a primit trei premii ale Academiei Române: premiul „Timotei Cipariu” (1978) pentru lucrarea *Terminologia portului popular românesc în perspectivă etnolingvistică comparată sud-est europeană* (București, 1978), premiul „B.P. Hasdeu” pentru ediția colectivă a Bibliei de la 1688 (București, 1988) și premiul „Eudoxiu de Hurmuzaki” pentru lucrarea *Acte în limba română din Basarabia, 1812-1830* (București, 1993), redactată împreună cu pr. Paul Mihail.

Activitatea științifică de factură enciclopedică a prof. Zamfira Mihail, desfășurată ascetic, cu probitate, rigoare, generozitate și desăvârșită modestie, ilustrează pe deplin cuvintele lui Gaston Paris, după care filologia „n'exclut rien [mais] embrasse tout”. Frumusețea filologiei, așa cum transpare prin opera domniei sale, se datorează în bună măsură calităților sufletești deosebite cu care este înzestrată. Se cuvine, așadar, la ceas aniversar, să-i aducem acest călduros omagiu, închinând volumul de față *omului și filologului*, care prin cei 85 de ani de viață și aproape șapte decenii de activitate este *mărturie și îndemn* pentru cei de față și viitori.

Colectivul MLD